No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939 r.

Z W R A C A M Y. U W A G E.

I.

S P R A W Y W A Z N E.

II.

P R Z. E G L A D O G O L N Y.

III.

P O L S K A.

IV.

D O D A T E K.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada.1939.

I.

S P R A W Y   W A Z N E.

Po odpowiedzi angielsko - francuskiej.

We Francji:

Część prasy francuskiej, która dziś dopiero zamieszcza swoje komentarze do odpowiedzi króla angielskiego i prezydenta Francji na holendersko-belgijską propozycję mediacji pokojowej, naogół potwierdza wczorajszą ocenę:

1. Odpowiedzi, choć różne w formie, wypływają z tego samego ducha. Potwierdzają one raz jeszcze identyczność poglądów aliantów, których żadne intrygi niemieckie nie mogą rozłączyć.
   /Bailby w "Le Jour" z 14.XI.39/

2. Anglicy i Francuzi stwierdzili, że nie chcą żadnych zdobyczy a jedynie pokoju trwałego, naprawienia niesprawiedliwości wobec Polski, Czechosłowacji i Austrii oraz założenia podwalin po przyszłą federację europejską.
   /Bayet w "l'Oeuvre", "Le Jour", "Le Petit Bleu" z 14.XI./

   Przemówienie Churchila, wyjaśniające odpowiedź angielską, dowodzi, że celem aliantów jest usunięcie groźby niemieckiej i pruskiej, ciążącej nad światem, inaczej Francja i Anglja przegrały swoje zadanie dziejowe. Nigdy nie mówiliśmy, że należy rozkawałkować Niemcy, jednakże Prusy trzeba od Niemiec oddzielić. Holandja i Belgja mogą istnieć tylko, jeżeli alianci zwyciężą.
   /Bailby w "Le Jour" z 14.XI.39/.

   Trzeba powrócić do polityki Richelieu i zasad Traktatu Wersalskiego. Francja, kiedyś protektorka "wolności germańskiej" musi być ich wrogiem. Polska jest naszym aliantem na wschodzie.
   /M.F.Boux de Casson w "Le Petit Bleu" z 14.XI.39/.

3. Odpowiedzi francuska i angielska są cennym drogowskazem w obecnej wojnie; drogowskazem tymbardziej wartościowym, że tyle krąży obecnie plotek i opowieści, powtarzanych często w najlepszej wierze, a jednak służących celom wroga.
   /Roger Delplanque w "Le Petit Bleu" z 14.XI.39/.

W Anglji.

1. Anglja w swojej odpowiedzi wysunęła istotne warunki pokoju, Francja żąda reparacji i gwarancji. Odpowiedź Lebruna jest bardziej szczegółowa niż angielska. Wymienia ona postulat uwolnienia Polski, Czechosłowacji i Austrji. Niema jednak istotnej różnicy między obu notami.
   /"Times" z 13.XI.39/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

SPRAWY WAŻNE.

2. Opinia angielska nie wierzy aby Niemcy zgodziły się obecnie na pokój na warunkach, wysuniętych przez aliantów.
/News Chronicle/.

3. Hitler może wysunie nowe propozycje pokojowe z tą jedynie zmianą, w dotychczasowych swoich żądaniach, że zrezygnuje z kolonii na rzecz usankcjonowania wszystkich zdobyczy na wschodzie.
/Daily Mirror z 13.XI.39/.

4. Noty były wysłane po wzajemnym uzgodnieniu ich między rządami Francji, Anglji, Dominiów oraz Polski.
/"Le Petit Journal" z 14.XI.39/.

W Ameryce:

1. Odpowiedzi aliantów jasno określają ich cele wojenne. Noty te opinia amerykańska ocenia bardzo przychylnie a zwłaszcza zawarte w nich żądania usunięcia hitleryzmu oraz odbudowy Polski, Czech i Austrii.

2. Noty te w połączeniu z groźbą niemiecką w stosunku do Holandii jeszcze bardziej nastrajają opinię państw neutralnych przeciwko Niemcom. Ewentualny najazd niemiecki na Holandję wywołałby wopinni amerykańskiej nieobliczalne skutki.
/"Le Petit Journal" z 14.XI.39 z"New York Times"/.

W Holandji.

Półoficjalna nota opublikowana w "Allgemeen Nederlandsche Presbureau" stwierdza, że odpowiedź francuska i angielska na holendersko-belgijską propozycje mediacji pokojowej "nie zamyka drzwi".
/L'Oeuvre" z 14.XI.39/.

W Niemczech.

D.N.B. komunikuje: Odpowiedź angielska i francuska nie odbiega w niczem od prowokacyjnych tez angielskich głoszonych wobec Niemiec od szeregu miesięcy. Powołanie się na przemówienie Chamberlaina z 12.X. i Halifaxa z 2.XI. wyraźnie wskazuje na to, że Anglja sabotuje pokój i podtrzymuje swoje zamiary zniszczenia Niemiec.
/"L'Ouevre" z 14.XI./

....

Prasa francuska przypuszcza, że odpowiedź Hitlera będzie polemiką z odpowiedzią Francji i Anglji oraz nową próbą przerzucenia odpowiedzialności za wojnę na Anglję.
/"Le Petit Journal" z 14.XI.39/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939 r.

SPRAWY WAZNE.

Niemcy wypierają się agresywnych zamiarów wobec w stosunku do Holandji i Belgji.

Ajencja "Balga" ogłosiła półoficjalny komunikat niemiecki, który utrzymuje, że informacje prasy zagranicznej o zamiarze wkroczenia Niemiec do Holandji i Belgji, są pozbawione podstaw, gdyż Niemcy będą respektowały neutralność tych krajów pod warunkiem, że Anglja i Francja również to uczynia i że Belgja i Holandja utrzymają ścisłą neutralność. Jeżeli pomimo tych zapewnień niemieckich szerokie warstwy ludności holenderskiej i belgijskiej uległy nastrojom alarmistycznym, to trzeba stwierdzić - dowodzi komunikat niemiecki - że stały się one "ofiarami propagandy naszych wrogów, prowadzonej bez skrupułów".

Prasa francuska narazie nie daje komentarzy do tego wykrętnego komunikatu niemieckiego. Podtrzymuje jednak swoje stwierdzenie, że Hitler nie wyzbył się całkowicie zamiarów agresywnych wobec Holandji i Belgji, lecz odłożył je tylko w obawie przed konsekwencjami natury wojskowej i moralnej.
/"Le Figaro", "Le Journal", "Le Matin" i inne z 14.XI.39/.

Uspakajające przemówienie premiera holenderskiego.

Premier holenderski Geer wygłosił przez radio przemówienie do ludności Holandji, w którym zapewnił, że ostatnie pogłoski o tem jakoby krajowi zagrażało niebezpieczeństwo, są nieuzasadnione i że ludność nie powinna poddawać się nastrojom paniki. Równocześnie oswiadczył, że ostatnie zarządzenia obronne Holandji stanowią gwarancję, że nic jej bezpośrednio nie grozi.
/"Le Figaro" i inne z 14.XI.39/.

Konferencja belgijsko - holenderska w Breda.

Belgijski minister spraw zagranicznych Spaak udał się 12.XI. wieczorem do Breda w Holandji, gdzie odbył długą konferencję z holenderskim kolegą Kleffensem.

Prasa przypuszcza, że podczas tej konferencji omówiono zarówno odpowiedzi Anglji i Francji na ostatni apel pokojowy, jak i sprawy związane z ogólnym położeniem międzynarodowym, zwłaszcza w odniesieniu do Niemiec.

Królowa Wilhelmina przyjęła posła Stanów Zjednoczonych. Komunikatu nie wydano.

Belgijski minister obrony narodowej gen.Denis wygłosił przemówienie radiowe, w którym stwierdził, że armia belgijska, mająca za sobą cały zjednoczony narów jest zdecydowana walczyć aż do ostatka w obronie ojczyzny.
/"Intransigeant", "Le Journal", "Excelsior" z 14.XI.39/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

S P R A W Y   W A Z N E.

Nowe tendencje gabinetu polskiego.

Pod tym tytułem zamieszcza dziś oficjalne "Le Petit Parisien" na str. 2 następujący artykulik podpisany "R.M.":

"W łonie rządu polskiego prezydowanego przez gen. Sikorskiego, zdają się torować sobie drogę nowe tendencje. Nowe w tym znaczeniu, że zrywają one z polityką wrogą wobec Czechów, jaką płk. Beck uprawiał zdecydowanie od 1932 - 1939 i która doprowadziła, jak wiadomo, do anekcji przez Polskę czeskiego terytorium cieszyńskiego w październiku ub. roku.

Jest to w orientacji polityki zagranicznej Polski zmiana radykalna, której doniosłość nie ujdzie naszej uwadze. Kierownicy polskiej polityki zajmują od teraz stanowisko, które pod każdym względem ułatwi zadanie tych, którzy po odniesionym zwycięstwie będą musieli rekonstruować Europę na zdrowych i trwałych podstawach.

Idea wielkiej federacji naddunajskiej, która by zjednoczyła na podstawach absolutnej równości Polskę, kraje czeskie i słowackie, a być może także Austrię i Węgry, a której realizacja umożliwiłaby stworzenie jednego potężnego bloku od Dunaju po Bałtyk, idea taka nie mogłaby wejść w dziedzinę realizacji bez uprzedniej zgody uczuciowej zainteresowanych.

To zrozumieli doskonale nowi kierownicy polityczni narodu polskiego, którzy potrafili wyciągnąć naukę z ostatnich wydarzeń".
/"Le Petit Parisien" z 14.XI.39/.

Zasadnicze zmiany polityki polskiej.

"Daily Telegraph" zamieszcza na pierwszej stronie ocenę dwóch decyzji rządu polskiego "od doniosłym znaczeniu politycznym". Mowa jest o 2 dekretach ogłoszonych w Monitorze Polskim. Pierwszy z nich dotyczy na stanowisku Wodza Naczelnego. Pismo angielskie podkreśla, iż udzielenie formalnej dymisji Marszałkowi Rydzowi Smigłemu zawiera w sobie potępienie sposobu prowadzenia przez niego kampanii. Istnieje możliwość, a nawet prawdopodobieństwo, że sprawa ta będzie jeszcze w przyszłości podjęta.

Jeżeli chodzi o rozwiązanie Sejmu i Senatu, "Daily Telegraph", uważa ten dekret za pierwszy krok do budowy nowego ustroju wewnętrznego, różniącego się gruntownie od systemu wprowadzanego stopniowo przez Marszałka Piłsudskiego po 1926 roku.

Pismo zwraca uwagę na niezwykłą formę słowną, w jaką ubrane zostały obydwa dekrety. Swiadczy ona o stanowisku, zajmowanym przez obecny rząd polski wobec odpowiedzialności, jaką ponosi rząd poprzedni za swą działalność w przeszłości.

W dobrze poinformowanych kołach polskich - pi-

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

S P R A W Y   W A Z N E.

sze D.T. - polska polityka zagraniczna z lat 1934 - 1938 jest zgoła niezrozumiała, o ile się jej nie zestawi z dążeniami ówczesnego reżimu a szczególnie płk. Becka, do stworzenia w Polsce systemu totalistycznego według wzoru niemieckiego.

Że nowy rząd polski pragnie się gruntownie odciąć od przeszłości i odbudować Polskę na zasadach demokratycznych, o tem świadczy najlepiej stanowisko zajęte wobec narodu czeskosłowackiego w związku z rozmowami, które ostatnio się odbyły.
/"Daily Telegraph" z 13.XI.39/.

Województwo łódzkie inkorporowane do Rzeszy.

W uzupełnieniu naszej informacji z biuletynu No. 28 I.str.5 podajemy następujący komunikat według oficjalnego dziennika "Essener Nationalzeitung":

"W połączeniu z wielką manifestacją 30.000 Niemców z Lodzi odbyła się uroczysta ceremonia inkorporacji województwa łódzkiego do Reichsgau Wartheland a tem samem do Rzeszy niemieckiej. Ceremonię tę przeprowadził namiestnik Reichsgau Wartheland Greiser, który m.in. powiedział: zbrodniczy zamach w Monachium obciąża także duchowych jego sprawców na tym nowym terytorium Rzeszy".
/"Essener Nationalzeitung" z 12.XI.39/.

U w a g a: W oświadczeniu Greisera należy widzieć zapowiedź wyniszczenia na obszarze województwa łódzkiego wszystkich niewygodnych osób a także inteligencji polskiej.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

II.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa francuska.

Cele wojny aliantów.

Pod powyższym tytułem zamieszcza "Le Temps" streszczenie przemówienia parlamentarnego Sekretarza Stanu w brytyjskim ministerstwie informacji sir Edwarda Grigga. Cele wojny aliantów ujął Grigg w następujące zasady:

1. Nie chcemy powiększenia naszego terytorium, jak stwierdził nasz premier.

2. Nie chcemy pokoju narzuconego, ale ustalonego na podstawie wspólnego porozumienia wszystkich narodów, także niemieckiego.

3. Będziemy się starać o pomyślny rozwój gospodarczy nietylko państw zwycięskich ale całej Europy. Nie będzie bezpieczeństwa ani zamożności, jeżeli nie zrealizowana zostanie współpraca wszystkich narodów w rozmiarach dotychczas nie istniejących.

4. Nie chcemy pokoju "punickiego", ale pokoju chrześciańskiego.

5. Wiemy, że ideą commonwealth europejskiego nie możemy narzucić, ale możemy się przyczynić do przygotowania podstaw dla takiej federacji.

/"Le Temps" z 13.XI.39/.

U w a g a: Tezy sir Grigga pokrywają się prawie zupełnie z ogłoszonemi przez mjr. Attlee zasadami, na których ma się budować przyszły pokój.

Stany Zjednoczone zaniepokojone o Indje Holenderskie.

Koła oficjalne Stanów Zjednoczonych interesują się bardzo poważnie rozwojem wypadków na pograniczu holenderskim. W związku z ewentualnem uderzeniem Niemiec na Holandję, koła te przypominają, że Japonia kilkakrotnie stwierdziła, iż morza południowe stanowią część japońskiej przestrzeni życiowej. Wyrażają one obawę, czy akcja Niemców przeciwko Holandji nie będzie sharmonizowana z jakąś akcją japońską przeciw Indjom Holenderskim. Wówczas jednak Stany Zjednoczone zareagowałyby zastosowaniem sankcji ekonomicznych.
/"Le Temps" z 13.XI.39 z Waszyngtonu/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

PRZEGLAD OGOLNY.

Prasa francuska.

Druga linia Siegfrieda.

Władze niemieckie badają możliwości wybudowania podczas zimy drugiej linii Siegfrieda, która ciągnęłaby się za pierwszą na szerokości od 70 - 80 klm, przyczym na tej drugiej linii ma być zastosowany zupełnie inny system f fortyfikacji.
/Depesza Havasa w "Le Populaire" i w innych z 13.XI.39/.

Jak bydło.

Pod tym wymownym tytułem J. Delebecque omawia w "l'Action Français" zarządzenia Hitlera nakazujące przesiedlenie Niemców, Polaków i Zydów i dowodzi, że Hitler w okrutny sposób traktuje nietylko Polaków i Zydów lecz również własnych obywateli.
/L'Action Français z 13.XI.39/.

Krytyczny głos niemiecki o współpracy gospodarczej z Rosją.

"Koenigsberger Allgemeine Zeitung" zajmując się zagadnieniem zbliżenia z Z.S.R.R. stwierdza, że istnieją dwie trudności transportowe, mimo, że obecnie osiem linii kolejowych łączy Niemcy z Rosją. W rzeczywistości szyny nie są tej samej szerokości i pociągi rosyjskie jeżdżą bardzo wolno.

Ponadto stan dróg nie pozwala na transporty samochodowe w zimie. Społeczeństwo niemieckie nie powinno więc robić sobie złudzeń co do możliwości zaopatrywania się w surowce ze strony Rosji.
/Ag. Fournier z 10.XI.39/.

Cudzoziemcy opuszczają Holandję.

Konsulowie Stanów Zjednoczonych, Ameryki Północnej i Anglii wezwali wszystkich obywateli, aby natychmiast opuścili Holandję.

Konsulowie francuscy w Holandji doradzili swym obywatelom, aby możliwie jak najprędzej opuścili terytorium tego kraju.
/Depesze Hawasa w "Le Figaro","Excelsior" i innych z 12.XI/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa francuska.

Wrażenia obywatela państwa neutralnego z pobytu w Berlinie

"Echo du Nord" zamieszcza wrażenia niejakiego p.Stephena Markoviloffa, korespondenta, zapewne pism bułgarskich, który powrócił świeżo z Berlina do Szwajcarji, nadsyłając stamtąd tę notatkę. Autor utrzymuje, że dopiero od dnia 10 października Berlin zmienił swój wygląd na "wojenny". Komunikacje wszelkiego rodzaju są w Berlinie dla osób prywatnych bardzo utrudnione, a w nocy przejście przez plac powoduje kilkakrotne badanie papierów, a często bardzo prowadzenie do komisariatu policji, gdzie się odbywa dokładna rewizja.

Najciekawszym jest ustęp dotyczący nastrojów ludności. Opinia niemiecka nie rozumie, mianowicie, czym się tłumaczy, że po sukcesach w Polsce, gdzie Niemcy wykazały swoją niezwyciężoną potęgą, ośmielają się jeszcze grozić Niemcom i czem się tłumaczy, że ze strony niemieckiej tak wiele woła się o pokój. "Czyżby straty nasze w Polsce powiadają Niemcy, były, wbrew doniesieniom oficjalnym, tak ciężkie, że nie byliśmy w stanie prowadzić dalsze wojny zwycięsko?" /"Echo du Nord"/.

Szwajcarja gotowa na wszelką ewentualność.

Szwajcarja z wielkim napięciem śledzi rozwój stosunku Niemiec do Belgji i Holandji, jak również rozwój całej sytuacji międzynarodowej, przy zachowaniu tradycyjnej postawy państwa neutralnego. Rada Związku Szwajcarskiego chcąc być przygotowaną na każdą ewentualność wydała nowe zarządzenia natury wojskowej równającą się mobilizacji powszechnej 2.IX.r.b., co jest zupełnie usprawiedliwione sytuacją międzynarodową. Między innemi Szwajcarja zarządziła superrewizję mężczyzn od 20 - 40 lat, którzy byli przydzieleni do służby pomocniczej i powołała pod broń nowe oddziały rezerwy. Gen. Guisan otrzymał pełnomocnictwa do wydawania wszelkich zarządzeń, jakie uzna za potrzebne. Społeczeństwo szwajcarskie przyjęło do wiadomości te zarządzenia władz z całkowitym spokojem.
/"Le Journal"/.

Spis ludności w Rosji.

W Moskwie opublikowano wyniki spisu ludności z dnia 17.I.1939. Ludność Z.S.R.R. wynosi 170.467.000 osób. W tej liczbie jest 84.665.000 mężczyzn i 88.802.000 kobiet. W porównaniu z poprzednim spisem z roku 1926 ludność powiększyła się o 23.400.000 czyli o 15 o/o. Po "przyłączeniu" okupowanych ziem Polski ludność zwiększyła się o 12 milionów, tak iż obecnie zaludnienie Rosji wynosi 182 miliony.
/"Poslednija Nowosti"/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939 r.

P R Z E G L A D O G O L N Y.

Prasa francuska.

Nastroje przeciwbolszewickie w Hiszpanii.

"Wrogami Hiszpanii, jej dobrobytu i pokoju byli zawsze i są dziś tylko czerwoni. Ukryci lub zamaskowani, pozostaną w dalszym ciągu naszymi wrogami".
/"Ya" Madryt 8.XI.39/.

....

Dzienniki madryckie prowadzą usilną kampanię za wzmocnieniem więzów, łączących Hiszpanię z Włochami w celu wspólnej walki z bolszewizmem. Dziennik "Ya" w artykule p.t. "Po 21 latach" stwierdza, że odpowiedzialność za wywołanie obecnej wojny bolszewicy ponoszą w większym stopniu niż kto inny. Równocześnie dzienniki donoszą, że do Sevilii przyleciał własnym samolotem Bruno Mussolini. Wizytę tę wiążą z panującą w Hiszpanii tendencją zacieśnienia stosunków z Włochami, celem wspólnego działania przeciwko wzrostowi wpływów bolszewickich.
/"Excelsior" i "Intransigeante" z 14.XI.39/.

Sowiety w Estonii.

W Estonii Sowiety wysunęły nowe żądania w kierunku rozszerzenia zajętego przez nich terytorium. Zgodnie z umową sowieckie bazy lotnicze miały powstać na wyspach a tylko dwie na lądzie stałym. Obecnie bolszewicy zażądali zgody na urządzenie jeszcze dwóch baz lotniczych na lądzie, w pobliżu Gapsalu. Estonia zmuszona była ustąpić.
/Havas z 14.XI.39/.

Wybory do Senatu w Jugosławii.

Wybory minęły spokojnie. Wybrano 25 senatorów związku radykalnego z Cwetkovicsem na czele, 2 z grupy Maksymovicsa, 2 z grupy Markovicsa, i 11 z chorwackiej partii włościańskiej z Macskiem na czele, 2 z niezależnej partii dalmatyńskiej i 4 z serbskiej partii agrarnej.
/Havas 14.XI.39/.

Powrót Waldemarasa.

Donoszą, że Waldemaras wrócił na Litwę oraz, że że przywrócono mu prawa obywatelskie.
/Havas 14.XI.39/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa francuska.

Przerwanie rokowań finlandzko-sowieckich.

Delegacja finlandzka powróciła do Helsinek. Nie wiadomo czy i kiedy wyjedzie znów do Moskwy. Członek delegacji, minister Tanner przyznał w swym oświadczeniu, że rokowania w Moskwie nie dały żadnego rezultatu, dodał jednocześnie, że Finlandja nie ulegnie pogróżkom sowieckim.

W "Prawdzie" ukazał się nowy artykuł, składający całą winę na Finlandję i usułujący dowieść, że jej nieustępliwość rozbija możliwość pokojowego załatwienia sporu. "Prawda" utrzymuje, że ludność Finlandji ugina się pod ciężarem wydatków wojskowych i jest bardzo niezadowolona z obecnych rządów. Finlandję przekształcono na obóz warowny a jej rząd najwidoczniej nie chce zgody z Rosją.

Prasa francuska stwierdza silny wzrost napięcia między Sowietami i Finlandją i podkreśla, że obecni kierownicy Rosji, prowadząc politykę wybitnie imperialistyczną, dążą do aneksji Finlandji.
/"Le Petit Journal", "Excelsior" i inne z 14.XI.39/.

Prasa angielska.

Propozycje Papena.

Ambasador niemiecki w Turcji v.Papen oświadczył posłowi rumuńskiemu w Ankarze, że rząd niemiecki gotów jest wybudować w Rumunii linię Siegfrieda dla obrony Besarabii przed Rosją. Tureckiemu rządowi Papen zaofiarował dostawę materiałów wojennych w zamian za chrom. Rumunia i Turcja propozycje te odrzuciły.
/"Daily Herald" z 13.XI.39/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa niemiecka.

Hacha o wojnie polskiej.

Hacha udzielił korespondentowi esseńskiej "Nazionalzeitung" wywiadu, w którym odpowiedział na 3 pytania:

1. Jaki jest rozwój gospodarczy Czech i Moraw w protektoracie?

2. Czy i jakie wojna polska wywołała wrażenie psychologiczne na narodzie czeskim?

3. Cøy naród czeski ma wspólnego z emigrantami czeskimi i ich dążeniami?

Na pierwsze pytanie Hacha odpowiedział m.in., że brak przemysłowi czeskiemu surowców.

Na drugie pytanie odpowiedział tak:"Zdarzenia, które doprowadziły do wojny z Polską i wojna sama nie wytrąciły z równowagi ludności czeskiej, którą sobie ludność zdobyła po emocjonujących miesiącach zeszłej jesieni i tegorocznej wiosny. Lud czeski rozumie głęboko, co to znaczy, że zostały mu oszczędzone krwawe ofiary i cierpienia narodu polskiego. Z czysto ludzkich względów współczucia nasze z twardym losem sąsiada słowiańskiego wymagało wiele naszych wspomnień gorzkich z roku zeszłego".

Odpowiadając na trzecie pytanie m.in. stwierdził, że lud czeski już ze względów technicznych nie może mieć żadnej łączności z emigrantami czeskimi zagranicą. "Jesteśmy przekonani, że najlepiej przysłużymy się sprawie czeskiej, jeżeli będziemy współpracowali z władzami Rzeszy".

Zniesienie samorządów w Słowacji.

Słowacka Rada Ministrów przyjęła uchwałę, na mocy której z dniem 1.I.1940 administracja kraju przechodzi w ręce 6 urzędów opolskich /Opole - Gau/. Reorganizacja ta ma uprościć administrację krajową. Nowe urzędy podlegają bezpośrednio ministerstwu spraw wewnętrznych.

U w a g a: Powyższa konstrukcja administracji państwowej jest przybliżona do nowej, przez Niemców w Polsce zaprowadzonej instytucji "Opol" /"Gau"/, z tą tylko różnicą, że miejsce"Führera" zajmuje tu minist. spraw wewn.

/"Essener Nationalzeitung" 9.XI.39. Dep. z Bratisławy/.

No.29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa niemiecka.

Niemiecki językiem obowiązkowym we wszystkich szkołach czeskich.

"Essener Nationalzeitung" donosi z Pragi, że rząd protektoratu zarządził wprowadzenie jako nauki obowiązkowej języka niemieckiego we wszystkich szkołach zwyczajnych, zawodowych i handlowych. W szkołach Pragi, gdzie nauka języka niemieckiego już dotychczas była obowiązkową, liczba godzin tej nauki została powiększona.
/"Essener Nationalzeitung" z 9.XI.39/.

Giełda nowojorska pomaga Anglii.

Nowy York ustalił cenę złota na 35 $ za uncję, co odpowiada stosunkowi 4 $ za 1 funt, więc dokładniej mówiąc cena zakupu złota w Nowym Yorku wynosi w punktach dokładnie 175 szylingów. Cena złota w Londynie wynosi 168 szylingów. Ponieważ zaś arbitrażu między tymi dwoma cenami nie ma, oznacza to wysoki stan funta angielskiego w Nowym Yorku. Utrzymanie tego stanu stanowi dla Anglii poważną korzyść, bo zmniejsza koszty zakupów angielskich dla celów wojny.
/"Essener Nationalzeitung" 9.XI.39. telegram z Berlina/.

No. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

II.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa szwajcarska.

Sytuacja polityczna na Bałkanach.

"Basler Nachrichten" pisze:

Włochy są zainteresowane Bałkanom nietylko ze względu na łączność tamtejszej sytuacji politycznej z całością zagadnienia wschodniego śródziemnomorza, ale jako państwo bałkańskie /przez aneksję Albanii/. Śledzą one nietylko dokładnie rozwój wpływów zewnętrznych przez inne mocarstwa, ale same ze swej strony udzielają rady "sąsiadom" swoim w kierunku następującym:

1. należy usunąć wszystkie różnice jako zagadnienia drugorzędne, do tej kategorii należą żądania rewizyjne pomiędzy sobą, kwestje mniejszościowe i t.d.

2. skoncentrować się wyłącznie na odparcie niebezpieczeństwa grożącego wszystkim wspólnie.

3. połączyć się jaknaściślej politycznie, a możliwie dążyć do współpracy pod względem wojskowym.

4. zwalczać jaknajenergiczniej wzrastające zewnętrznie wpływy komunistyczne.

Największą w tej chwili przeszkodą w przeprowadzeniu wojskowego planu, którego wynikiem byłby blok neutralny, jest stanowisko Bułgarji i jej stosunki wewnętrzne. Zewnętrzne aspiracje Bułgarji idą w kierunku rewindykacji Dobrudży i dostępu do Morza Srodziemnego. Sytuacja zaś wewnętrzna Bułgarji jest tego rodzaju, że można się spodziewać każdej chwili wybuchu rewolucji komunistycznej. Meldunki "Daily Telegraph" o takim stanie rzeczy są potwierdzane przez informacje włoskich korespondentów z różnych miejsc bałkańskich: Działają tam wszędzie siły dążące do niedopuszczenia stworzenia bloku neutralnego i bloku pokoju, aby w końcu spowodować wkroczenie sił zbrojnych jedynego państwa w tym kierunku zainteresowanego t.j. Rosji /"Giornale d'Italia"/. /Basler Nachrichten z 6.XI.39 - korespondencja z Rzymu/.

No. 29 - KOMUNIK CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939.

II.

P R Z E G L A D   O G O L N Y.

Prasa amerykańska.

Znaczenie przemian w obszarze bałtyckim.

Wstępny artykuł "Herald Tribune" omawia znaczenie i wzrost wpływów rosyjskich na Bałtyku. Dawna potęga floty rosyjskiej załamała się w 1904-5. Pozostało Rosji wąskie wyjście na Bałtyk. Po 1918 roku Szwecja, Norwegia, następnie zachodnie mocarstwa, popierające Finlandię, wreszcie Niemcy, pilnujące swoich interesów na wybrzeżach Litwy, Łotwy i Estonii - tworzyły razem bramę obronną przed rosyjską ekspansją. Brama ta już jest sforsowana. Garnizony rosyjskie weszły do Estonii, Lotwy i Litwy; Hitler, pod presją, ewakuuje mniejszości niemieckie z krajów bałtyckich, a jedna Finlandia usiłuje nie kapitulować, stojąc odważnie na straży niezależności skandynawskiej. Tymczasem rosyjska "Prawda" mówi z uśmiechem zadowolenia o postępach "sowieckiej polityki pokoju, dobrych sąsiedzkich stosunków i przyjaźni". Utrata niezależności przez resztę bałtyckich krajów jest przyczyną tego, że Finlandia wobec Rosji znajduje się w tej samej nieszczęśliwej sytuacji, co Polska wobec Niemców po upadku Czechosłowacji.

Wielu przewiduje, że wojna będzie rozegrana na morzu Sródziemnym, ale jeżeli wskutek dziwnych przemian politycznych neutralni Nordycy zostaną wciągnięci do wojny, a Italia pozostanie neutralna, to Bałtyk odegra historyczną rolę, podobnie jak to już bywało w przeszłości. /"Herald Tribune" z 11.XI.39/.

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

III.

P O L S K A

[illegible]

(czesc czwarta i ostatnia)

Warszawa w swietle "Nowego Kuriera Warszawskiego"

Nauka

Kursy gimnazjalne prof.Konopnickiego(Krakowskie Przedmiescie 55) ogłaszaja o rozpoczeciu zajec szkolnych i wznowieniu zapisow uczniow i uczennic.Oplata wynosi 35 zlotych miesiecznie,nauka odbywac sie bedzie rano i po poludniu.Tamze jest szkola jezykow obcych za oplata 20 zlotych miesiecznie,nauka jezyka niemieckiego w praktycznym zastosowaniu.

Duzo tez jest ogłoszen badz osob pojedynczych,badz tez kursow z ofiarowaniem nauki jezyka niemieckiego.Z drugiej strony sa liczne zaofiarowania tlumaczen na niemiecki,pisania podan do wladz niemieckich itp.Zdarzaja sie jednak i zaofiarowania nauki francuskiego i angielskiego.

Liczne sa polecenia uslug z zaznaczeniem"ze znajomoscia niemieckiego".Prawie niema posad zaofiarowanych,natomiast duzo poszukiwanych.

Ksiegarnia M.Arcta ogłasza;ze sprzedaje ksiazki,materialy pismienne i przyjmuje zamowienia na druki.

Autobusy kursuja

W prasie i z doniesien osob prywatnych,ktore wydostaly sie z Warszawy,wiemy,ze tramwaje w Warszawie jeszcze nie sa uruchomione,kursuja natomiast autobusy,ale podobno tylko na 4 liniach. Potwierdzenie tego znajdujemy w Nr 12 "NKW",w ktorym jest ogloszenie,ze"w autobusie Żelazna Brama"zgubiono lub skradziono portfel z dokumentami".

Brak szkla okiennego

W Warszawie wskutek braku szkla nie wszedzie jeszcze powstawiano szyby okienne w mieszkaniach i w oknach wystawowych.Jak wiadomo,Niemcy po wkroczeniu do Warszawy pozabierali ludziom ocalale szyby,wstawiajac je w zajetych przez siebie lokalach urzedowych i prywatnych.Przypuszczalnie pewna ilkosc szkla dostarczono do miasta,lecz nie wystarczajaca.Ludzie wiec radza sobie inaczej:otp rozne firmy ogłaszaja w "NKW"ze obijaja okna wystawose i okna mieszkan dykta.

Nowy przemysl

Nowe a osbliwe warunki,w jakich zyje obecnie stolica,jak zreszta i cala Polska wytworzyly nowe rodzaje"przemyslu".Oto szereg firm budowlanych dawnych lub nowo powstalych ofiaruje sie w ogloszeniach do rozbiorki resztek zburzonych domow, usuwania gruzow itp.Firmy budowlane polecaja sie tez do odbudowy i remontu domow.Niektorzy ogłaszaja,ze sprzedaja resztki po zburzonych domach.Jak zelazo,cegle itp.Niejaki Robert Bohte poleca sie do otwierania i naprawiania kas ogniotrwalych.

Poczta przez okazje

Bardzo liczne sa ogloszenia ofiarujace uslugi przy komunikowaniu sie ludzi.Wyjezdzajacy do Lublina,do Lucka,do Lwowa podejmuja sie zabrac listy lub polecenia.

Jest tez duzo ogloszen osob udajacych sie samochodem do roznych miast jak Lodz,Krakow,albo na wschod pod okupacje bolszewicka i oferujacych za oplata miejsce w samochodzie dla pragnacych tam sie udac.

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

III.

POLSKA

BGK sciaga kredyty

W nr 12 "NKW" bardzo ciekawe jest nastepujace ogloszenie:

Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie wzywa swoich klientow do uskutecznienia splat kredytow krotkoterminowych oraz kredytow dlugoterminowych i budowlanych. Nowy Swiat 11/13

Bank Gospodarstwa Krajowego znajduje sie obecnie niewatpliwie pod przymusowym zarzadem niemieckim. Domaganie sie w dzisiejszych warunkach splat kredytow ma prawdopodobnie na celu oddanie pod mlotek licytacyjny tych objektow, ktorych wlasciciele sa nieobecni, a wiec nie moga dotrzymac terminow splat. A nawet i ci; ktorzy zostali na miejscu, maja dzis niewatpliwie niemale trudnosci finansowe. Wielu tez jest takich, ktorych domy; zbudowane za otrzymane z BGK kredyty, leza w gruzach. Beda wiec musieli owladnietemu przez Niemcow Bankowi placic za wywolane przez tychze Niemcow gruzy, rumowiska i zgliszcza. Chodzi niewatpliwie takze o zagarniecie dobytku tych dluznikow, ktorzy na wojnie zgineli, a rodziny, jezeli je mieli, pozostaly w nedzy, nie moga wiec dotrzymywac terminow splat kredytow.

Lecznictwo.

Duzo jest ogloszen lekarzy (sa nawet i zydzi) oraz roznego rodzaju lecznic. Aptekarz H. Niemojewski reklamuje jak zwykle swoja holekinaze.

Poszukiwania zaginionych

Wsrod ogloszen w "NKW" nienajskromniejsza liczbowo pozycje stanowia ogloszenia o poszukiwaniu zaginionych. Poszukuja sie nawzajem czlonkowie "rozbitych" rodzin: matki, zony, siostry poszukuja swoich synow, mezow, braci, wojskowych i cywilnych, mezowie, ojcowie, sunowie, poszukuja zon, corek, matek. Wymieniaja imiona i nazwiska, a czesto rzeczywiste, lub dolniemane miejsce gdzie poszukiwani zgineli lub gdzie ich widziano ostatni raz.

Niektore ogloszenia sa zywym odbiciem tragicznych dni oblezenia Warszawy. Tak np w nr 12 znajdujemy ogloszenie:

Ktoby mial wiadomosci, gdzie znajduje sie wydibyta spod gruzow, Wilcza 13 dnia 25 wrzesnia, ranna w glowe i reke Maryla Bukowska, proszony jest powiadomic matke Szczygla 3/5

albo ogloszenie w nr 14:

Wysoka nagrode wyplacimy wszystkim, ktorzy odnajda Stefe Szochur oddana do szpitala Sw. Ducha w poniedzialek dnia 25 wrzesnia o godz. 6 rano, w przedostatni dzien obrony Warszawy, ranna w noge. Ubrana byla w niebieski sweterek i brazowa spodnice, lezala do godziny 1. w przedsionku na wlasnych noszach przykryta zolta koldra puchowa, majac zloty zegarek na lewej rece. Wszelkie wiadomosci za wynagrodzeniem prosimy kierowac Muranowska 28.

Oglaszaja sie dwa biura poszukiwan osob zaginionych.

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

III

POLSKA

Krakow siedziba gubernatora Franka

W nr 14 "NKW"znajdujemy doniesienie niemieckiej agencji "Ost"tresci nastepujacej:

Z dniem 25 pazdziernika na zajetych obszarach polskich ustal zarzad wojskowy.Jego miejsce zajmuje od 26 bm generalne gubernatorstwo,na czele ktorego,jako generalny gubernator stanal powolany przez kanclerza Hitlera dotychczasowy naczelny szef administracji przy glownodowodzacym na Wschodzie minister Rzeszy dr Frank.Siedziba urzedowania ministra dra Franka;przebywajacego obecnie jeszcze w Lodzi,wraz z czlonkami swego sztabu i urzedu bedzie,jak slychac,Krakow.Zarzad wojskowy,spelniwszy swoje zadanie zdaje obecnie czynnosci sluzbowe generalnemu gubernatorstwu,jako wyposazonej w specjalne pelnomocnictwa wladzy,ktorej zadaniem przedewszystkim bedzie rozwiazac wszystkie sprawy wyplywajace ze stosunkow sasiedzkich Polakow z potezna Rzesza niemiecka.

Zabezpieczenie zajetych obszarow pod wzgledem wojskowym spoczywa w rekach armji pod dowodztwem glownodowodzacego na Wschodzie.

Dziennik niemiecki w Krakowie

W Krakowie zaczal wychodzic nowy dziennik niemiecki.
Radio Deutschlandsaender C.E.

Teror przeciwzydowski w Warszawie i na prowincji

W Warszawie szerzy sie epidemia samobojstw wsrod zydow. Odebrali sobie zycie m.i.przemyslowiec Rottenberg,oraz wlasciciel fabryki bielizny "Opus" A.Lewin.Ten wyskoczyl z okna w chwili, gdy agenci Gestapo weszli do jego biura w celu przeprowadzenia rewizji.

W Zelechowie pod Warszawa,w chwili,gdy boznica byla przepelniona podczas rannej modlitwy,Niemcy zamkneli drzwi i podpalili boznice ze wszystkich stron.Liczby spalonych dotad nie ustalono.Jeden z modlacych sie zydow wyskoczyl z okna,ale agenci Gestapo schwytali go i zywcem pogrzebali,razem z rodalami.

Wysoka Mazowiecka zostala spalona.Zydow,ktorym udalo sie uciec rozstrzelano.Miasteczko Czyzew rowniez spalone.

Do obozu koncentracyjnego w Dachau zostali wyslani znany lekarz warszawski Anastazy Landau i adwokat Borkmann.
Z.A.T.

Rabin Wegrowa Mendel Morgenstern zostal przebity sztyletem podczas robot przymusowych na ulicy,gdyz nie podazal za innymi przy oczyszczaniu brukow.
Z.A.T.

Otwarcie warsztatow "Ortu"

Centralny zarzad "Ortu"w Paryzu otrzymal wiadomosc,iz w Warszawie czynne juz sa warsztaty "Ortu"przy ul.Zabiej,gdzie szyje sie odziez dla zubozalej ludnosci zydowskiej.Szkola zawodowa "Ortu"przy ul.Dlugiej zostala zburzona przez bomby.
Z.A.T.

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

POLSKA

III.

Amerykanski glos o polityce polskiej

New York Times donosi z Paryza,ze rzad polski zaprzeczyl pogloskom, jakoby Polska wyrzekla sie swoich praw do ziem polskich,zajetych przez Rosjan."Rekonstrukcja Rzeczypospolitej Polski,byla tematem rozmow z rzadem brytyjskim w czasie wizyty ministra Augusta Zaleskiego w Londynie i uznana przez aliantow za jeden z glownych celow wojny.Uwaza sie jednak kwestie oznaczenia przyszlych granic Polski za przedwczesna i zadna decyzja w tej mierze definitywnie nie zostala powzieta."
Baltimore Sun,21 X 1939

Pod butem niemieckim

Wedlug sprawozdan uchodzcow wsie miedzy Krakowem i Przemyslem sa bez wyjatku calkowicie spalone.Nie istnieja:Raclawice,Krzepice,Skala, Trzebinia,Oswiecim.Kalisz jest calkowicie opuszczony;ludzi zgromadzono w kosciolach i wywieziono.Mieszkania prywatne sa konfiskowane razem z urzadzeniem dla kolonistow niemieckich z panstw baltyckich. Stosownie do wiadomosci na linji demarkacyjnej niemiecko-rosyjskiej zdarzaja sie incydenty lokalne.W okolicach Lublina skonfiskowano wszystkie dziela sztuki.
Transcontinental Press z Bukaresztu 10 XI

Meczennicy Gestapo

Konrad Wrzos zamieszcza w L'Intransigeant artykul,zawierajacy opowiadanie zastepcy polskiego komisarza w Gdansku M.Zawadzkiego o przesladowaniach ze strony Gestapo.
L'Intransigeant 13 XI

Polska cierpiaca i walczaca

Alfred Mallet zamieszcza w L'Inransigeant obszerny artykul pod powyzszym tytulem,powolujac sie na ostatnie artykuly w prasie francuskiej poswiecone Polsce,a glownie artykuly w Petit Parisien,Europe Nouvelle,L'Action Française,Le Petit Bleu i w L'Ordre.
L'Intransigeant 14 XI

Reportaz Ward Price'a o armji polskiej

W Daily Mail,znany dziennikarz angielski Ward Price opisuje swoj pobyt w obozie cwiczebnym piechoty polskiej we Francji.Zaczyna on od tych slow:"Dzis widzialem narod,ktory sie odradza-narod,ktoremu nie zostala ani jedna piedz terytorium,ani jeden grosz dochodu,ktory jednak jest bogaty w uczucia patriotyczne i pelen glebokiej ufnosci. Zbiera on najlepsze pierwiastki dokola siebie,ktore mu pozostaly,by odzyskac to,co stracil.

Oboz,w ktorym spotkal bylego ambasadora Lipskiego,jest doskonale ukryty,tak,ze miejsca tego trudno znalesc na mapie,chociaz przebywaja w nim dwie dywizje,a niebawem ok 15 tysiecy polskich zolnierzy bedzie tam cwiczylo.Polski oboz cwiczebny dla artylerji jest umieszczony gdzieindziej,a lotnicy polscy pracuja w bazach francuskich.Do wojska polskiego wstepuja nietylko wychodzcy od lat zamieszkali we Francji,ale rowniez wielu ochotnikow z USA,Kanady i Brazylji.Sporo jednak jest juz uczestnikow obecnej wojny,ktorym udalo sie przedrzec z Polski do Francji.Ward Price wymienia lotnika"pulkownika Nowaka",ktory po zniszczeniu wszystkich aparatow zestawil rozebrany model samolotu i zdolal na nim ujsc zagranice.

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

POLSKA

III.

To nie byla wojna,lecz morderstwo"-tak okreslali mlodzi oficerowie, uczestnicy kampanji w Polsce,napad niemiecki.Lotnicy niemieccy znizali sie i ostrzeliwali grupy chlopow na polu i drogach,a nawet poszczegolne jednostki.

Ward Price podkresla,ze dych w armji polskiej we Francji panuje znakomity.
Daily Mail 14 XI

Nie wolno dostarczac piwa do Polski

Essener National Ztg donosi,ze zwiazek przedsiebiorstw browarniczych w Rzeszy wydal do browarow zarzadzenie zakazujace wywozenia piwa i slodu na tereny okupacji niemieckiej w Polsce.
Essener Natinal Ztg. 12 XI

Osiedlanie Niemcow w Polsce

Do Poznania przybyli juz liczni Niemcy z krajow baltyckich;beda oni osadzeni w t.zw.Warthegau,czyki w Wielkopolsce.Pierwsze 35 rodziny osadzono juz w okregu szubinskim.
Radiopodsluch PAT-a

Czasopisma polskie w Wilnie

W Wilnie wznowiojo "Kurier Wilenski"z dawna redakcja Witolda Iszkisa i prof.Staniewicza."Slowo"ma byc wznowione pod redakcja Jozefa Mackiewicza.Ponadto t.zw.krajowcy chca wydawac "Przeglad Wilenski" pod redakcja Szyszkowskiego,ktory wital wojsko litewskie imieniem ludnosci polskiej.
Podsluch radiowy PAT

Napasc na Polske byla umowiona

Volkets Dageblad ,organ niezaleznych socjalistow zydowskich stwierdza:napasc sowiecka na Polske byla oddawna umowiona z Niemcami, wbrew stwierdzeniom sowieckim,jakoby nastapila dopiero po zalamaniu sie panstwa polskiego.Dziennik cytuje Kirchera z Frankfurter Zeitung z dnia 5 XI:"Ogolna uwage zwraca fakt,ze armja rosyjska, ku zdumieniu naszych wrogow i wedlug umowy wyruszyla w dniu i w chwili,gdy jej pochod mial powazne znaczenie w celu obsadzenia czesci Polski nalezacej do sfery interesow rosyjskich."
Telegram PAT ze Stockholmu.

Niemcy rabuja bogactwa Polski

Regime Fascista cytuje wiadomosc"Deutscher Dienst"potwierdzajaca ze Niemcy eksploatuja usilnie dobra ekonomiczne Polski,ku"wiekszemu pozytkowi Niemiec"z niezwykla szybkoscia i gorliwoscia.A bogactwa te sa duze,gdy zwazy sie,ze Polska wywozila zagranice samego tylko masla 11 tys.ton.Gorliwie sa takze eksploatowane zasoby weglowe Gornego Slaska.
Agencja Radio.

Niemcy z Wolynia w Wielkopolsce

Do Leszna przybyla pierwsza partia Niemcow z Wolynia.
Telegram PAT ze Stockholmu

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

III.

POLSKA

Obchody polskie zagranica

W Rzymie w dniu 11 listopada ks.biskup Dubowski odprawil w kosciele polskim sw.Stanislawa solenne nabozenstwo z udzialem obu ambasadorow polskich i licznie zgromadzonej kolonji polskiej,poczym obaj ambasadorowie zlozyli wience pod pomnikiem marsz.Pilsudskiego.

W Stockholmie odprawiono uroczyste nabozenstwo.W poselstwie polskim odbylo sie przyjecie "Polonji,przemawial min.Potworowski, wyslano telegram holdowniczy do prezydenta Raczkiewicza.

W Stambule odbylo sie uroczyste nabozenstwo w kosciele Matki Boskiej z Lourdes,przed obrazem Matki Boskiej Czestochowskiej, o pomyslnosc walki zbrojnej narodu polskiego.Obecni byli ambasador Sokolnicki,konsul polski,oraz liczni uchodzcy.Nabozenstwo odprawil proboszcz Adampola ks.Wojdas.

Telegramy PAT

Rozstrzeliwanie kupcow

W okupacji polskiej niemiecka komenda wojskowa wydala dekret przeciw srubowaniu cen.W Warszawie rozstrzelano 5.kupcow,w tej liczbie jednego Polaka i 4.Zydow,na podstawie oskarzenia,ze zadali wygorowanych cen za produkty.
ZAT

Ograniczenia swobod i sledztwo w sprawie pogromu

Ludnosci cywilnej w Polsce nie wolno sluchac przez radio stacyj zagranicznych,po 10 wieczor nie wolno wychodzic na ulice.
W Grodnie przeprowadza sie dochodzenie w sprawie pogromu przeciwko zydom,ktory urzadzono przed wkroczeniem armji czerwonej.Przeprowadzono liczne areszty.Winni stana przed trybunalem wojennym.

Niemcy wypuszczaja wilenskich zydow

Wszyscy Polacy i Zydzi urodzeni w Wilenskim,a znajdujacy sie obecnie pod okupacja niemiecka,beda mogli wrocic do swoich stron rodzinnych zabierajac swoje mienie.Wladze sowieckie we Lwowie zezwolily,by obywatele polscy urodzeni w Malopolsce ,a znajdujacy sie pod okupacja niemiecka wrocili na strone sowiecka.
ZAT

Aresztowania wsrod zydow

Bolszewicy dokonuja licznych aresztowan wsrod socjalistow zydowskich w Brzesciu,Kowlu,Bialymstoku i Grodnie.Aresztowanych uprowadzono do Rosji.
W Wilnie bolszewicy splondrowali wszystkie biura i zabrali maszyny do pisania.Rowniez wilenska radiostacja zostala splondrowana./ZAT/

Przesladowania bundowcow w Warszawie

Hitlerowcy przesladuja bundowcow w Warszawie i Lodzi.W Warszawie zatrzymali jako zakladnika redaktora Folkscajtung Artura Zygelbauma oraz znanego bogacza Abrama Geppnera.Obaj sa odpowiedzialni za scisle wykonanie przez Zydow wszelkich zarzadzen.
ZAT

Nr 29 KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI
z dnia 14 listopada 1939 r

POLSKA

III.

Hitlerowcy utrudniaja prace Czerwonego Krzyza

Miedzynarodowy Czerwony Krzyz wyslal ze Szwajcarji do Polski delegacje w celu zorganizowania pomocy ludnosci cywilnej.Kiedy chodzilo o ludnosc zydowska,to delegaci Czerwonego Krzyza napotykali na duze trudnosci.Nie pozwalano im odwiedzac chorych zydow ani w szpitalach ani w domach.Z paczek dostarczanych przez Czerwony Krzyz dla zydow hitlerowcy zabieraja czwarta czesc na swoja pomoc zimowa.
ZAT.

Polityczne perspektywy Polski

Der Bund w artykule wstepnym p.t."Zur politischen Kriegslage opisuje obecna sytuacje polityczna m.i.mowiac o zagadnieniu odbudowy Polski."Nie ulega watpliwosci"powiada autor,"ze slowo dane Polsce przed wojna bedzie dotrzymane."Jednak nadzieje Polski,aby restytuowac panstwo swoje w granicach przedwojennych,staly sie przez okupacje Rosji problematycznymi.Mocarstwa zachodnie nie chca wojny z Rosja,a Anglia ze swej strony oficjalnie oswiadczyla,ze obecna granica zachodnia Rosji pokrywa sie z linia Cursona,ktora przeciez po wojnie 1918 roku byla przez Anglie uwazana za ostateczna granice wschodnia Polski.Wynika z tego,ze gwarancja dana Polsce nie byla zrozumiana jako absolutna,to znaczy,ze byla dana tylko przeciw Rzeszy.Prawda,ze Polska ma calkowite prawo do stwierdzenia niesluszności takiego stanowiska Anglji;wiadomo przeciez,ze Niemcy nie bylyby tak latwo zajely Polski,gdyby nie napada Rosji na tyly wojska polskiego.Slusznem wiec byloby,aby gwaracja obejmowala rowniez skutki niemieckiego ataku,to znaczy powinnaby sie odnosic tez do grabiezy rosyjskiej.Lecz logika wojny kieruje sie innymi zasadami. Kazda ze stron wojujacych jest o tyle silniejsza,o ile przeciwna bedzie slabsza.Nie wolno wiec pozwolic na to,aby Rosja przylaczyla sie wojskowo do Rzeszy.

Za cene wschodniej czesci Polski,mocarstwa zachodnie odciagnely Rosje od pomocy wojskowej Niemcom,zas za cene Baltyku Niemcy okupily odstapienie Rosji od polaczenia sie z aliantami.Tak sie zlozylo, ze Rosja stala sie jedynym panstwem,wygrywajacym do tej chwili. Jest jednak pewnym,ze obecny stan rzeczy na wschodzie bynajmniej nie jest ustabilizowany."Niemiecki napor na wschod wywolal slowianskie parcie na zachod".Wyrzucenie Niemcow z polnocnego-wschodu prawdopodobnie pociagnie za soba wyparcie Niemcow rowniez z poludniowego wschodu,a samym osiedleniem Niemcow baltyckich na terenach polskich pod okupacja Rzeszy i wysiedleniem stamtad Polakow, nie stworzy sie na granicy polsko-rosyjskiej stanu ostatecznego i niezmiennego.
Der Bund 30 X

Zniszczenie Warszawy w cyfrach

Wedlug informacyj otrzymanych przez osobe;ktora przyjechala z Warszawy i ktorej udalo sie uzyskac informacje w polskim zarzadzie miejskim,obraz zniszczenia stolicy przedstawia sie nastepujaco:43 % domow nieistnieje,28 % zostalo spalonych,sa nie do uzycia i beda wysadzone/Reszta,czyki zaledwie 29 % ocalalo od zbombardowania.

Zniszczenia niemieckie w Polsce

Le Populaire zamieszcza streszczenie przemowienia min.M.Seysy do prasy francuskiej.
Le Populaire 14 XI

Nr.29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 1x listopada 1939 r.

IV.

D O D A T E K

Przyczyny kleski Polski

Czasopismo moskiewskie "Wojennaja Mysl" organ komisariatu obrony Z.S.R.R. zamieszcza artykul A.Kononienki na temat przyczyn militarnej kleski Polski. "Wojennaja Mysl" jest wedlug zdania paryskich "Poslednich Nowostiej", cytujacych wspomniany artykul, najpowazniejszem z posrod sowieckich czasopism wojskowych.

Autor artykulu na wstepie przypomina, ze na pokojowej stopie armja polska skladala sie z 30 dywizji. W ciagu pierwszych miesiecy wojny Polacy mogli zwiekszyc ja do 50 - 70 dywizji, lecz w chwili inwazji niemieckiej posiadali najwyzej 10 do 15 dywizji ponad stan pokojowy. Wiekszosc pierwszorzednych dywizji przerzucono z wschodniej granicy na zachodnia, na wschodzie pozostaly tylko drugorzedne formacje.

Na zachodnim froncie polskie dowodctwo utworzylo trzy grupy operacyjne: na Pomorzu, w Wielkopolsce i na Gornym Slasku, kazda w sile 7 - 8 dywizji piechoty z niezbednemi oddzialami pomocniczemi a oprocz tego grupe operacyjna z dwuch, trzech dywizji dla obrony Warszawy.

Niemcy rowniez rozwineli trzy grupy operacyjne: pomorska, wschodnio-slaska i poludniowa, z 3 - 4 korpusow kazda i oprocz tego wzmocniony korpus w Prusach Wschodnich. Przeciwko Polsce Niemcy skierowali wieksza czesc swego lotnictwa i wojsk zmotoryzowanych.

Rozpoczety w dniu 1 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx wrzesnia pierwszy etap ofenzywy niemieckiej zakonczyl sie 9 wrzesnia kiedy Niemcy zawladneli t. zw. "trojkatem bezpieczenstwa", gdzie znajdowaly sie najwazniejsze fabryki wojenne i zrodla nafty. Polskie wojska juz wtedy byly rozdzielone na oddzielne grupy i otoczone przez Niemcow a polskie dowodztwo calkowicie utracilo moznosc kierowania swojemi silami i w tych warunkach dalszy opor byl beznadziejny.

Wiadomem jest jak olbrzymia role w ofenzywie niemieckiej odegralo lotnictwo przyczyniajac sie do odniesienia sukcesu. Dzieki swej liczebnej przewadze lotnictwo niemieckie juz w pierwszych dniach wojny zniszczylo polskie bazy lotnicze i lotniska, wszystkie glowne radiostacje, sklady wojenne, dworce i tory kolejowe na glownych linjach ku Warszawie i miedzy Krakowem i Lwowem. Na dobitke polskie oddzialy zarowno cofajace sie jak i kierujace sie na front podlegaly ustawicznym nalotom, ktore paralizowaly ich manewry i uniemozliwialy zapelnianie luk. Lotnictwo niemieckie niszczylo rezerwy kierujace sie z centrum Polski na front. To doprowadzilo do zupelnej izolacji i okrazenia poszczegolnych grup operacyjnych.

Celem drugiego etapu ofenzywy niemieckiej bylo zawladnie polska linja obronna na rzekach Bug-Narew- San z jej fortecami Osowiec, Brzesc n/Bugiem, Przemysl. Ta linja mogla byc waznym walem obronnym dla polskiej armji, gdyby zachowala ona byla jeszcze swoja zdolnosc obronna. Dlatego Niemcy forsowali ofenzywe swoich oddzialow zmotoryzowanych od strony Prus Wschodnich. Siodmego wrzesnia Niemcy otoczyli Warszawe z polnocnego wschodu

Nr. 29 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 14 listopada 1939 r.

D O D A T E K

a 12 wrzesnia zblizyli sie bezposrednio do jej umocnien. Tegoz dnia Niemcy zdobyli uporczywie przez Polakow broniona Lomze a cofajaca sie z pod Lomzy 18-a polska dywizja zostala okrazona i poddala sie. 14-go wrzesnia Niemcy zajeli forteca Osowiec i tegoz dnia rozpoczely sie walki o Brzesc n/Bugiem trwajace trzy dni.

Do tego czasu oddzialy niemieckiej grupy slaskiej zajely deblin. Poludniowa grupa niemieckich wojsk zajela 12-go wrzesnia Przemysl, Sambor i Chyrow a oddzialy zmotoryzowane otoczyly Lwow. W wyniku tych wszystkich operacji 17-go wrzesnia linja polskich umocnien na Bugu i Sanie byla zajeta, ostatni wal obronny polskiej armji zostal zlikwidowany. "Poslednia Nowosti" od siebie zauwazaja, ze sowiecki autor nie wspomina wcale o tem ze tegoz 17-go wrzesnia armja bolszewicka przekroczyla polska granice od Dzwiny az do Dniestru i udaremnila tem ostatecznie dalsza obrone Polakow.

19-go wrzesnia wojenne dzialania Niemcow właściwie się zakończyły. Zagarnęli oni ogromną zdobycz wojenną, setki dział i samolotów. Z ogólnej liczby 35 do 45 polskich dywizji, które walczyły z Niemcami, większa część była rozbita i wzięta do niewoli. Większa część polskiego lotnictwa była zniszczona, lub wzięta do niewoli. Resztki przeleciały do Rumunii, Łotwy i Litwy.

Ogólne wnioski autora artykułu są zgodne z wywodami niektórych francuskich znawców, jak np. gen.Brossé w Revue de Paris z 15 -go października. Wnioski te są następujące :

Niemcy prowadzili swoją ofenzywę równocześnie w 4 zasadniczych kierunkach przy współdziałaniu olbrzymiej ilości wojsk zmotoryzowanych z piechotą i lotnictwem, a także desantów spadochronowych, dzięki którym było uniemożliwione kierowanie oraz łączność między oddziałami polskiej armii.

Wojska niemieckie szeroko stosowały wyrzucanie naprzód (na 150 do 200 km.) wielkich zmechanizowanych i czołgowych oddziałów. Zaopatrzenia ich w pewnych wypadkach dokonywano z powietrza przez samoloty transportowe.

W tych warunkach tempo posuwania się wojsk niemieckich było b.szybkie. Górnośląska grupa operacyjna posuwała się z szybkością 20-25 km. na dobę, południowa i pomorska - 15-20 km.. Szybkie tempo ofenzywy niemieckiej uniemożliwiło dowództwu polskiemu organizowanie obrony i likwidowanie poczynionych w linji obronnej wyrw.

Wnioski z kampanii polskiej.

Neue Zürcher Zeitung zamieszcza artykuł na temat kampanii wojennej w Polsce, podkreślając decydującą rolę, jaką odegrało lotnictwo niemieckie, trzy razy silniejsze od polskiego, działające równolegle z oddziałami zmotoryzowanymi i tankami. Nigdzie nie była wydana żadna bitwa. Armia polska słabsza i opołowę mniej liczna otoczona była ze wszystkich stron przez zmotoryzowane siły niemieckie. Ciekawe są wnioski wyciągane w stosunku do armii szwajcarskiej, która powinna skorzystać z doświadczeń wojny w Polsce. Armia powinna oczekiwać posunięć nieprzyjaciela, zwłaszcza lotniczych i nie dać się wciągnąć do wojny ruchomej.

Należy wykorzystać przeszkody naturalne, jak rzeki i góry i wzmocnić je fortyfikacjami. Ze względu na trudności transportowe, należy zaopatrzyć oddziały w żywność i amunicję w dostatecznej ilości. Trzeba przygotować poważną obronę przeciwlotniczą. Społeczeństwo cywilne może uniknąć paniki i zmniejszyć szkody, jeśli będzie zdyscyplinowane i zorganizuje dobrze bierną obronę przeciwlotniczą. Jeśli by Polacy - kończy autor - zastosowali te zasady nie byliby pobici w tak krótkim czasie.